

ข่าวกระทรวงการคลัง

กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร. 0-2273-9763 โทรสาร 0-2273-9408

www.mof.go.th

ฉบับที่ 99 / 2547

วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

รายงานฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด และระบบสถิติเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายการคลัง (สศค. *) ประจำเดือนตุลาคม 2547

ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด และระบบ สศค. ประจำเดือนตุลาคม 2547 สรุปได้ว่าตัวชี้วัดทางการคลังตามระบบ สศค. และตามระบบกระแสเงินสดยังแสดงถึงผลของการดำเนินนโยบายการคลังที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และผ่อนคลายแรงกดดันของภาคการคลัง โดยปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณสมดุลเป็นครั้งแรกหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ซึ่งการจัดทำงบประมาณสมดุลนี้จะส่งผลให้รัฐบาลไม่มีการกู้เงินเพิ่มเพื่อชดเชยการขาดดุล ผลที่ตามมาคือไม่เกิดแรงกดดันเพิ่มขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินจากภาครัฐบาล (Crowding Out Effect) ส่วนการขาดดุลเงินสดตามระบบกระแสเงินสดในช่วงต้นปีงบประมาณเกิดจากการโอนเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการชำระคืนเงินกู้ ทำให้มีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ซึ่งเป็นเหตุการณ์ปกติเมื่อเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่

1. ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด (Cash Basis)

เดือนตุลาคม 2547

รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังรวมทั้งสิ้น 63,148 ล้านบาท ลดลงจากเดือนเดียวกันปีที่แล้ว 18,725 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.9 เนื่องจากมีการโอนรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของปีงบประมาณ 2547 เหลือมาจำนวน 17,366 ล้านบาท ขณะที่การเบิกจ่ายมีจำนวนทั้งสิ้น 98,638 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้ว 15,483 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.6 ส่วนหนึ่งได้มีการชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศจำนวนทั้งสิ้น 5,924 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุล 35,489 ล้านบาท เมื่อรวมกับการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ 16,430 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสด 51,919 ล้านบาท ขณะที่เดือนเดียวกันปีที่แล้วขาดดุล 15,043 ล้านบาท ส่วนดุลการคลังเบื้องต้น¹ขาดดุล 29,389 ล้านบาท (ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบที่ 1)

* ระบบสถิติเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายการคลังเป็นระบบสถิติที่รวบรวมกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคสาธารณะทั้งหมด ฐานะการคลังในที่นี้ครอบคลุมการใช้จ่ายตามระบบงบประมาณ เงินฝากนอกงบประมาณ เงินทุนและกองทุนหมุนเวียนนอกงบประมาณ เงินกู้ต่างประเทศ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

¹ ดุลการคลังเบื้องต้น คือผลต่างของรายได้นำส่งคลังที่ไม่รวมดอกเบี้ยรับ กับรายจ่ายที่ไม่รวมดอกเบี้ยจ่าย

2. เงินคงคลังรัฐบาล

เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2547 มีจำนวน 99,642 ล้านบาท (ประมาณ 31วันทำการ) ลดลงจากเดือนที่แล้ว 51,919 ล้านบาท

3 ฐานะการคลังตามระบบ สศค. (GFS Basis)

เดือนตุลาคม 2547

3.1 ด้านรายได้

รัฐบาลมีรายได้รวม 103,755 ล้านบาท โดยมีรายได้ นำส่งคลัง 80,514 ล้านบาท รายได้จากเงินฝากนอกงบประมาณ เงินช่วยเหลือ และกองทุนนอกงบประมาณจำนวน 23,241 ล้านบาท ซึ่งเมื่อหักรายการนับซ้ำออกแล้ว รัฐบาลมีรายได้สุทธิ (หลังหักนับซ้ำแล้ว) จำนวน 87,755 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 3.7

3.2 ด้านรายจ่าย

รัฐบาลได้จ่ายเงินไปแล้วรวมทั้งสิ้น 105,152 ล้านบาท โดยจ่ายจากเงินงบประมาณจำนวน 92,714 ล้านบาท จากเงินฝากนอกงบประมาณ เงินช่วยเหลือ และกองทุนนอกงบประมาณ และรายจ่ายเงินกู้ต่างประเทศจำนวน 12,438 ล้านบาท ส่งผลให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ(หลังหักนับซ้ำแล้ว) จำนวน 89,152 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วถึงร้อยละ 13.7 ประกอบด้วยรายจ่ายประจำ 83,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 13.8 และรายจ่ายลงทุน 5,952 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 11.7

3.3 ดุลการคลัง

รัฐบาลเกินดุลการดำเนินงานเบื้องต้น 4,554 ล้านบาท และขาดดุลการกู้ยืมสุทธิจำนวน 1,397 ล้านบาท และเมื่อหักผลของการให้กู้ยืมตามนโยบายรัฐบาลสุทธิจำนวน 8,693 ล้านบาท ทำให้ดุลการคลังขาดดุลทั้งสิ้น 10,091 ล้านบาท ขณะที่เดือนเดียวกันปีที่แล้วขาดดุลจำนวน 1,233 ล้านบาท (ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบที่ 2)

4. ผลกระทบของผลการดำเนินงานรัฐบาลในเดือนตุลาคม 2547 ที่มีต่อภาคเศรษฐกิจอื่นๆ²

4.1 ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง

รายจ่ายของรัฐบาลที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของ GDP โดยตรงมี 2 ส่วนคือรายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล (Government Final Consumption ประกอบด้วยรายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง และการใช้สินค้าและบริการ) และรายจ่ายเพื่อการลงทุนของรัฐบาล (Gross Capital Formation) ในขณะที่เดียวกันรายได้หลักของรัฐบาล คือ ภาษี และเงินสมทบประกันสังคม (Fiscal Burden) เป็นการดึงอำนาจซื้อจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล ซึ่งจะส่งผลให้ภาคเอกชนมีอำนาจซื้อลดลง ในเดือนตุลาคม 2547 รัฐบาลมีรายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้ายจำนวน 58,540 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 30.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับเงินเดือนข้าราชการในต้นปีงบประมาณ และการเบิกจ่ายจากงบ

² วิเคราะห์จากข้อมูลเบื้องต้นที่รวบรวมจากกรมบัญชีกลาง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ธนาคารแห่งประเทศไทย และประมาณการบางส่วนโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ประมาณปีก่อน ขณะที่รายจ่ายลงทุนของรัฐบาล มีจำนวนทั้งสิ้น 5,952 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ 11.7 ส่วนภาระภาษีและเงินสมทบประกันสังคมของภาคเอกชนมีจำนวน 73,676 ล้านบาท ลดลงจากเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 6.0 แสดงถึงการดำเนินนโยบายการคลังไม่ได้สร้างภาระเพิ่มเติมให้แก่ภาคเอกชนและภาคครัวเรือนในภาวะที่เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบที่ 3)

4.2 ภาคการเงิน

ปีงบประมาณ 2548 รัฐบาลจัดทำงบประมาณสมดุลเป็นครั้งแรกหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ซึ่งการจัดทำงบประมาณสมดุลนี้จะส่งผลให้รัฐบาลไม่มีการกู้เงินเพิ่มเพื่อชดเชยการขาดดุลผลที่ตามมาคือไม่เกิดแรงกดดันเพิ่มขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินจากภาครัฐบาล (Crowding Out Effect) ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในภาวะขาขึ้นตามระบบการเงินโลก

เอกสารแนบที่ 1 ฐานะการคลังตามระบบกระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

	ต.ค. 47	ต.ค. 46	เปรียบเทียบ	
			จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	63,148	81,874	(18,725)	(22.9)
2. รายจ่าย	98,637	83,155	15,482	18.6
- รายจ่ายปีปัจจุบัน	86,902	73,127	13,775	18.8
- รายจ่ายปีก่อน	11,735	10,027	1,708	17.0
3. ดุลงบประมาณ (1-2)	(35,488)	(1,281)	(34,208)	2,670.6
4. ดุลนอกงบประมาณ	(16,424)	(13,762)	(2,662)	19.3
5. ดุลเงินสด (3+4)	(51,912)	(15,043)	(36,869)	245.1
6. ดุลการคลังเบื้องต้น*	(29,388)	5,791	(36,869)	(607.5)
7. เงินคงคลังต้นงวด	151,561	131,216	20,345	15.5
8. เงินคงคลังปลายงวด	99,648	116,173	(16,525)	(14.2)

* ดุลการคลังเบื้องต้น คือรายได้ที่ไม่รวมดอกเบี้ยรับ ลบด้วยรายจ่ายที่ไม่รวมดอกเบี้ยจ่าย

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

จัดทำโดย: สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เอกสารแนบที่ 2 ฐานะการคลังเบื้องต้นของรัฐบาลตามระบบ สศค. (หลังการหักนับซ้ำ)

หน่วย : ล้านบาท

	ต.ค.47 (เบื้องต้น)	ต.ค.46	เปรียบเทียบ	
			จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้ ^{1.}	87,755	84,603	3,152	3.7
2. รายจ่าย ^{1.}	89,152	78,410	10,742	13.7
2.1 รายจ่ายประจำ	83,200	73,080	10,120	13.8
2.2 รายจ่ายลงทุน	5,952	5,330	622	11.7
3. ดุลการค้าดำเนินงานเบื้องต้น (1-2.1)	4,554	11,523	(6,968)	(60.5)
4. ดุลการค้าให้กู้ยืมสุทธิ / การกู้ยืมสุทธิ (1-2)	(1,397)	6,193	(7,590)	(122.6)
5. การถือครองสินทรัพย์ทางการเงินสุทธิ	(67,739)	(15,172)	(52,567)	346.5
6. การก่อหนี้สินสุทธิ	(66,341)	(21,365)	(44,976)	210.5
6.1 ภายในประเทศ	(60,868)	(21,476)	(39,391)	183.4
6.2 ต่างประเทศ	(5,474)	111	(5,585)	(5,013.6)
ดุลการคลังตามระบบ สศค.^{2.} (Fiscal Balance)	(10,091)	(1,233)	(8,858)	718.7
ดุลเงินสดของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด (ก่อนกู้)	(51,919)	(15,043)	(36,876)	245.1
เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือน	99,642	116,173		

หมายเหตุ 1. รายได้และรายจ่ายครอบคลุมถึงบัญชีงบประมาณ เงินช่วยเหลือ รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ กองทุนนอกงบประมาณ บัญชีเงินฝาก

2. ดุลการคลัง (Fiscal Balance) เป็นผลต่างระหว่างการใช้เงินคงคลังกับการก่อหนี้สุทธิของรัฐบาล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเม็ดเงินที่ไหลเข้าหรือออกจากระบบเศรษฐกิจ

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

จัดทำโดย สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เอกสารแนบที่ 3 ตารางวิเคราะห์ทางการคลังจากข้อมูลสถิติคลังเบื้องต้นตามระบบ สศค.

หน่วย : ล้านบาท

ตัวแปร	ต.ค. 47	ต.ค. 46	เปลี่ยนแปลง	
			ล้านบาท	ร้อยละ
ดุลการดำเนินงานเบื้องต้น ^{1/} (Net Operating Balance)	4,554	11,523	-6,968	-60.47
ดุลเงินสด ^{2/} (Cash Surplus/Defecit)	-1,397	6,193	-7,590	-122.56
การให้กู้ยืมสุทธิแก่ภาคครัวเรือน (Net Lending by Policy Purpose)	8,693	7,425	1,268	17.08
ดุลการคลัง ^{3/} (Overall Fiscal Balance)	-10,091	-1,233	-8,858	718.69
ดุลการคลังหักรายรับรายจ่ายค่าดอกเบี้ย ^{4/} (Overall Primary Balance)	-8,306	4,106	-12,412	-302.28
ภาระภาษีและเงินสมทบประกันสังคมของภาคเอกชน ^{5/} (Fiscal Burden)	73,676	78,389	-4,712	-6.01
รายจ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้าย ^{6/} (Government Final Consumption Expenditure)	58,540	44,701	13,839	30.96
รายจ่ายลงทุน ^{7/} (Gross Capital Formation)	5,952	5,330	622	11.67

หมายเหตุ 1/ รายได้หักด้วยรายจ่ายประจำ

2 รายได้หักด้วยรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

3/ รายได้หักด้วยรายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน และการให้กู้ยืมสุทธิ เช่น การให้กู้ยืมของกองทุนให้กู้ยืมเงินเพื่อ

4/ รายได้ที่ไม่รวมดอกเบี้ยหักด้วยรายจ่ายประจำที่ไม่รวมดอกเบี้ย รายจ่ายลงทุน และการให้กู้ยืมสุทธิ

5/ เม็ดเงินภาษีและเงินสมทบประกันสังคมที่ภาคเอกชนจ่ายทั้งหมดต่อ GDP

6/ รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้างและ การซื้อสินค้า บริการ

7/ รายจ่ายในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานมากกว่าปี

จัดทำโดย สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง